

Eldisþorskur unnin í saltfiskflök

Jón Örn Pálsson
Þóroddur ehf

Fundur um þorskeldi
Patreksfirði 5. & 6. október 2005

FRAMTÍÐARÞORSKUR
RANNSÓKNARVERKEFNI

Bakgrunnur

- Í Tálknafirði hefur eldisporskur verið unnin í saltfiskflök 2001 til 2004
- Reynsla sýndi saltfiskflök frá eldisporski hafa töluvert meira los í samanburði við villtan fisk
- Tveir þættir hafa þó bætt árangurinn nokkuð
 - tekist að bæta gæðin með því að vinna fiskinn í “rigor” (1 dag) í stað “post rigor” (eftir 3 daga) (2003)
 - Vísbendingar eru um að fosfatefni (Carnal) geti haft jákvæð áhrif á gæðin (2004)
- En betur má ef duga skal

Bakgrunnur (2)

- Nokkrar vísbendingar eru um að hraðvaxta þorskur hafi meiri holdlos en hægvaxta
- Sett var upp tilraun til að mæla áhrif af eftirfarandi þáttum á gæði og vinnslunýtingu þorsks:
 - Alinn í mislangan tíma (sama sláturtærð)
 - Nota fosfatefni í þækilvatn

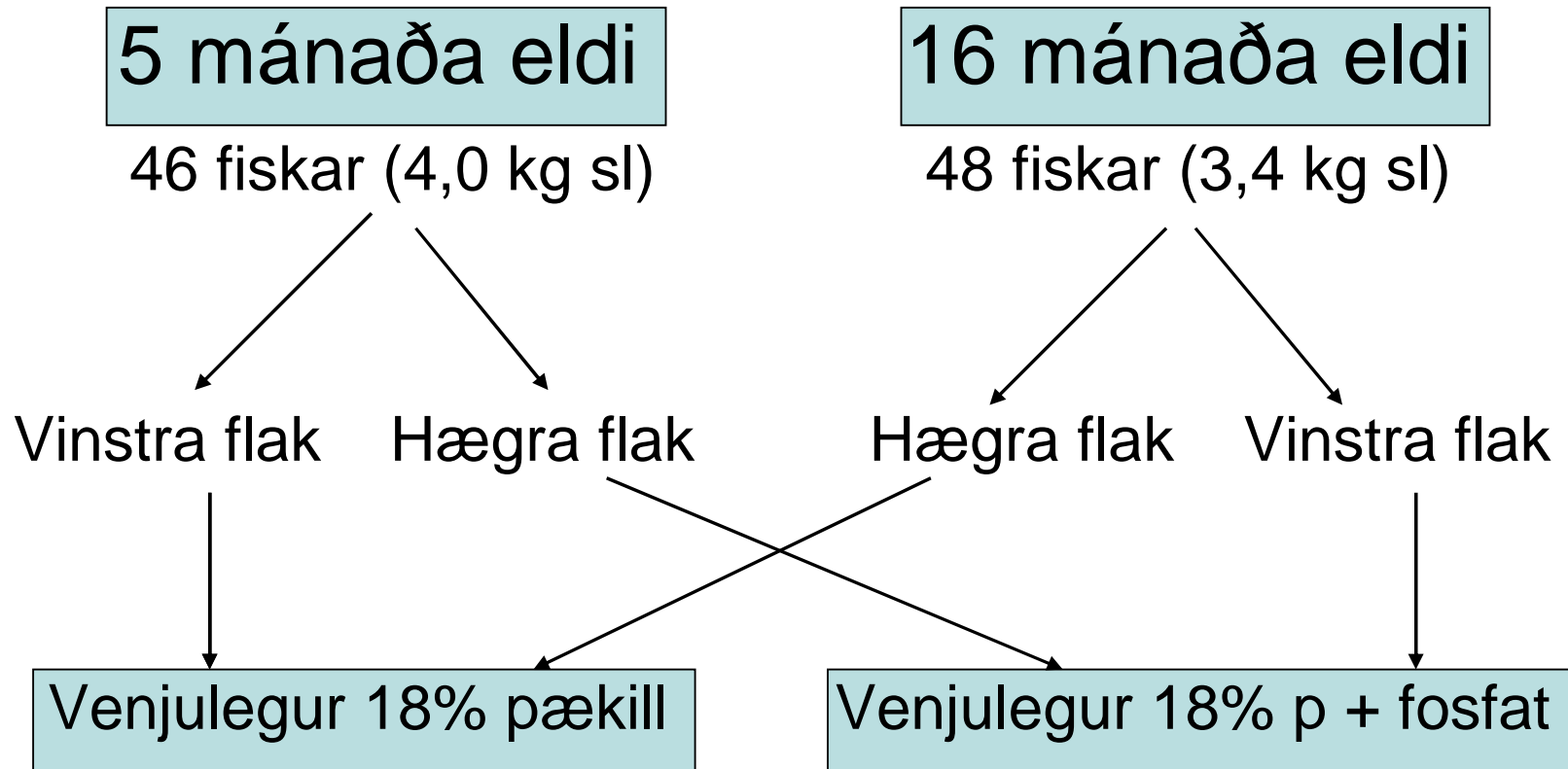
Saltfiskflakaverkun

Tandur-verkun

- slátrað og slægt samdægurs
- geymt í ísvatni yfir nótt
- flakað næsta dag
- flök sett í 18% pækil (ekki sprautusaltað)
- liggja í pækli í 5 daga
- liggja í salti í 14 daga

Tilraunar uppsetning

Skráningar og mælingar

- lengd, þyngd, lifur, kynk.,
- þyngd flaka, (1) fersk, (2) úr þækli, (3) úr salti
- Vatnsinnihald flaka úr salti (10 flök pr hóp)
- Fosfatinnihald flaka úr salti (3 flök pr hóp)
- Gæðaflokkun afurða samkv. SÍF gæðakerfi
- Merktir fiskur-vöxtur

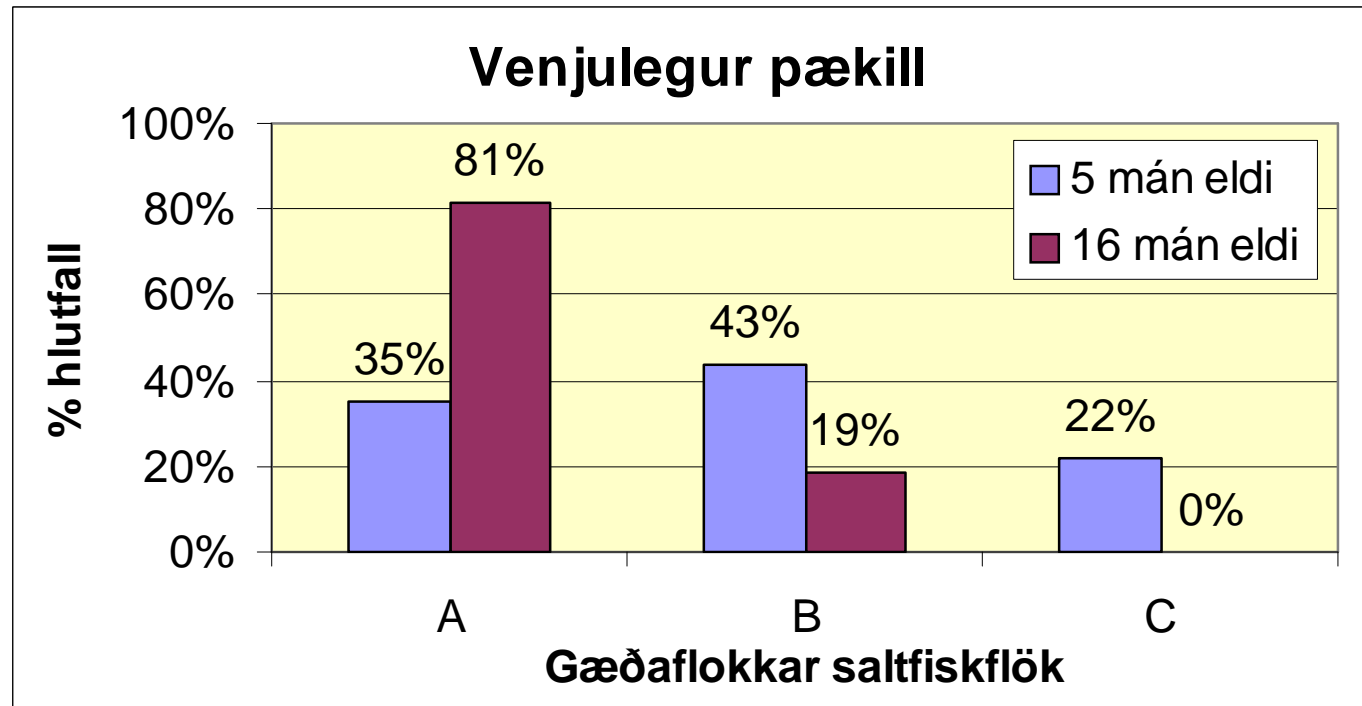

Niðurstöður

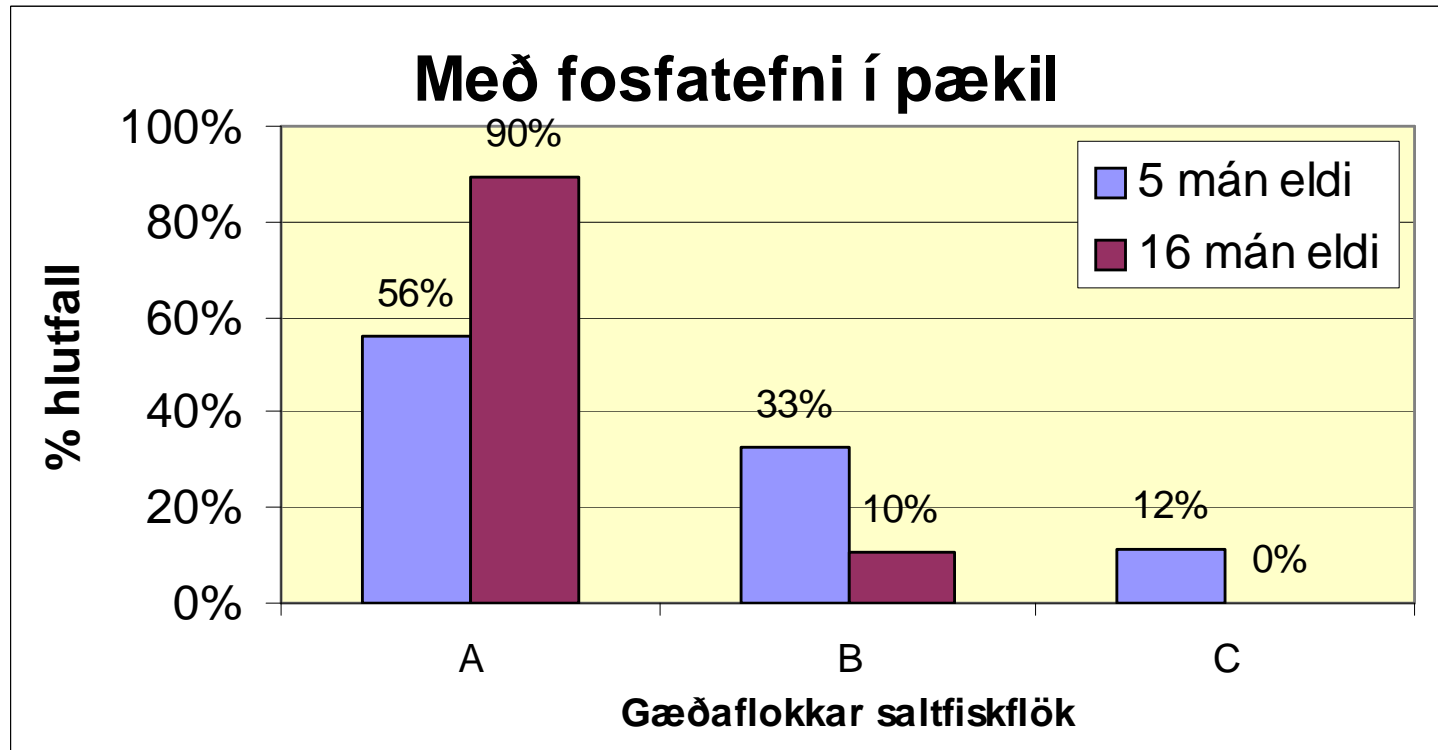
- gæðaflokkun
- verkunarnýting

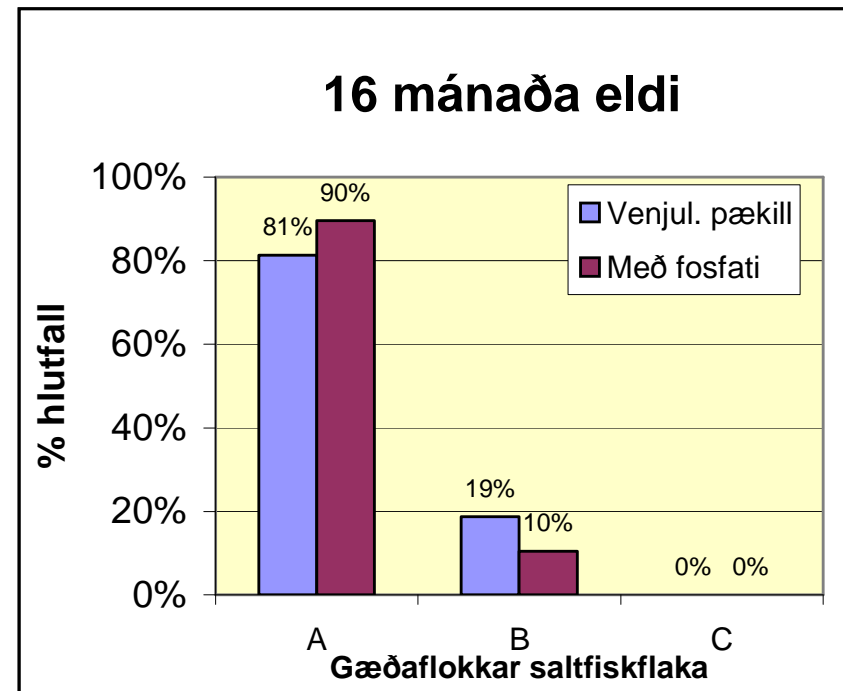
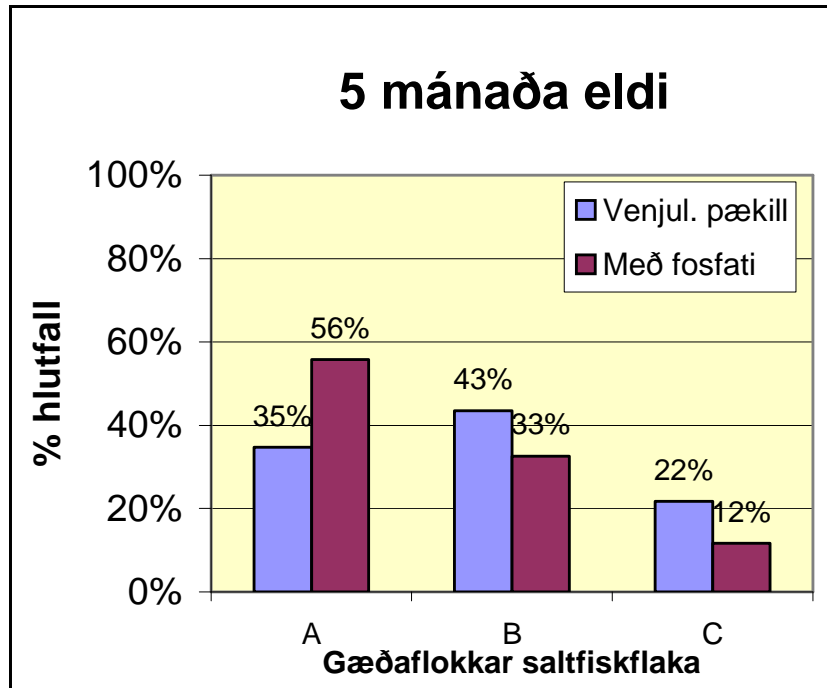
Gæðaflokkun v.s. eldistími

Gæðaflokkun v.s eldistími (2)

Gæðaflokkun -samantekið

- 1) Gæðahlutfall í A flokk er að meðaltali 48% lakari hjá “hraðvaxta fiski”
- 2) Fosfatefni hækkar gæðahlutfall í A flokk umtalsvert

Blæbrigðamunur

Vinnslunýting

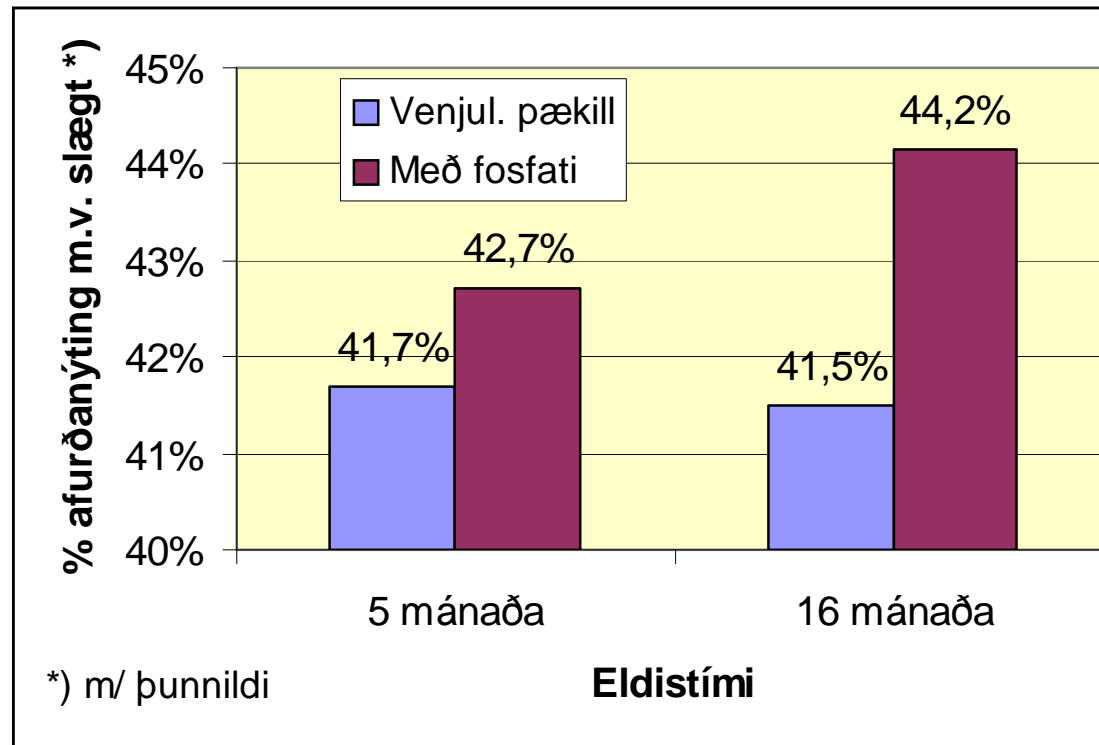
Samanburðahópar

	5 mánaða	16 mánaða
Óslægð þyngd (g)	5170,8	4367,5
Slægð þyngd (g)	4002,4	3401,4
Holdast. slægt	0,907	0,923
Lifrarstuðull (% m.v. slægt)	14,7%	14,8%
Flakanýting fersk (% m.v. slægt)	53,4%	54,9%
Vinstra flak (g)	1065,3	954,5 (+P)
Hægra flak (g)	1052,3 (+P)	926,3
Mismunur (%)	1,2%	3,0%

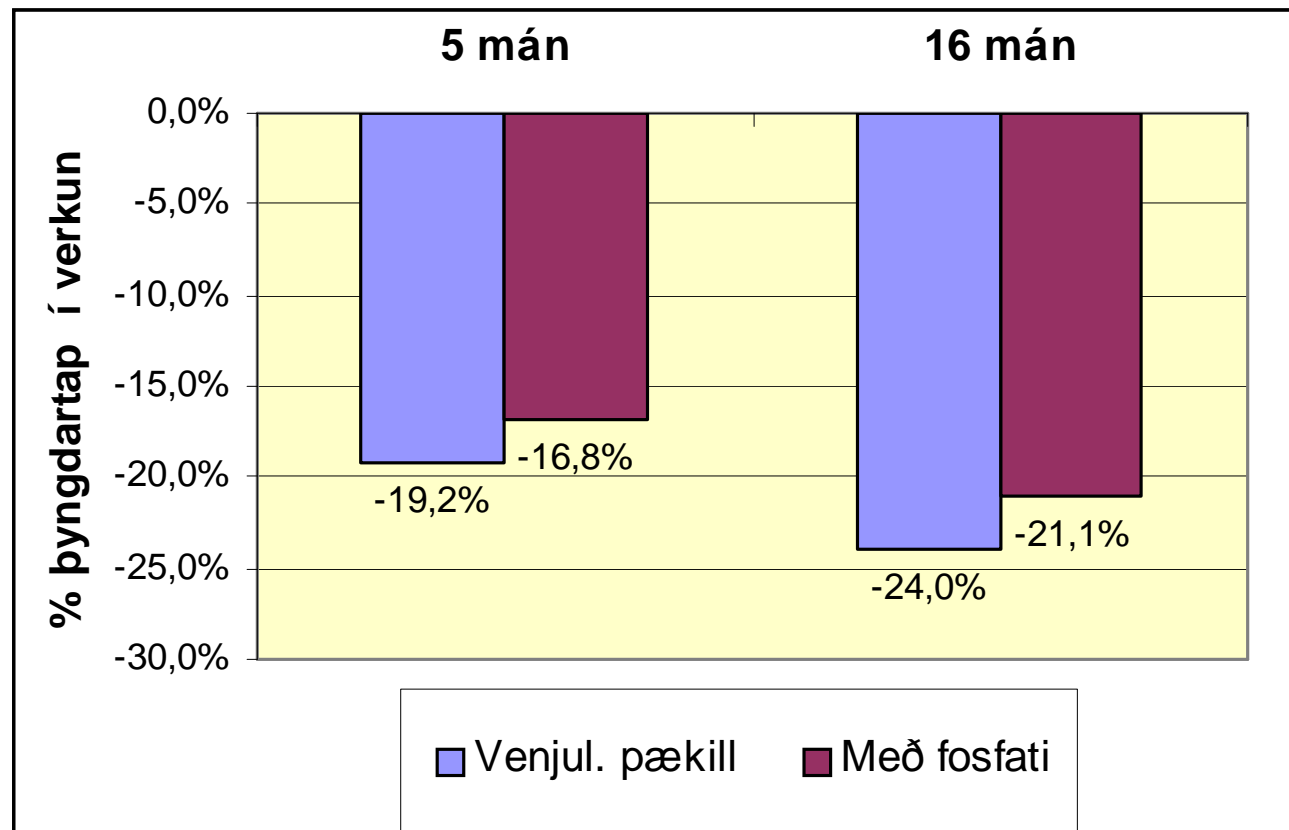
Nýting

Ekki tekið tillit til flakanýtingar eða stærðarmismunar á flökum

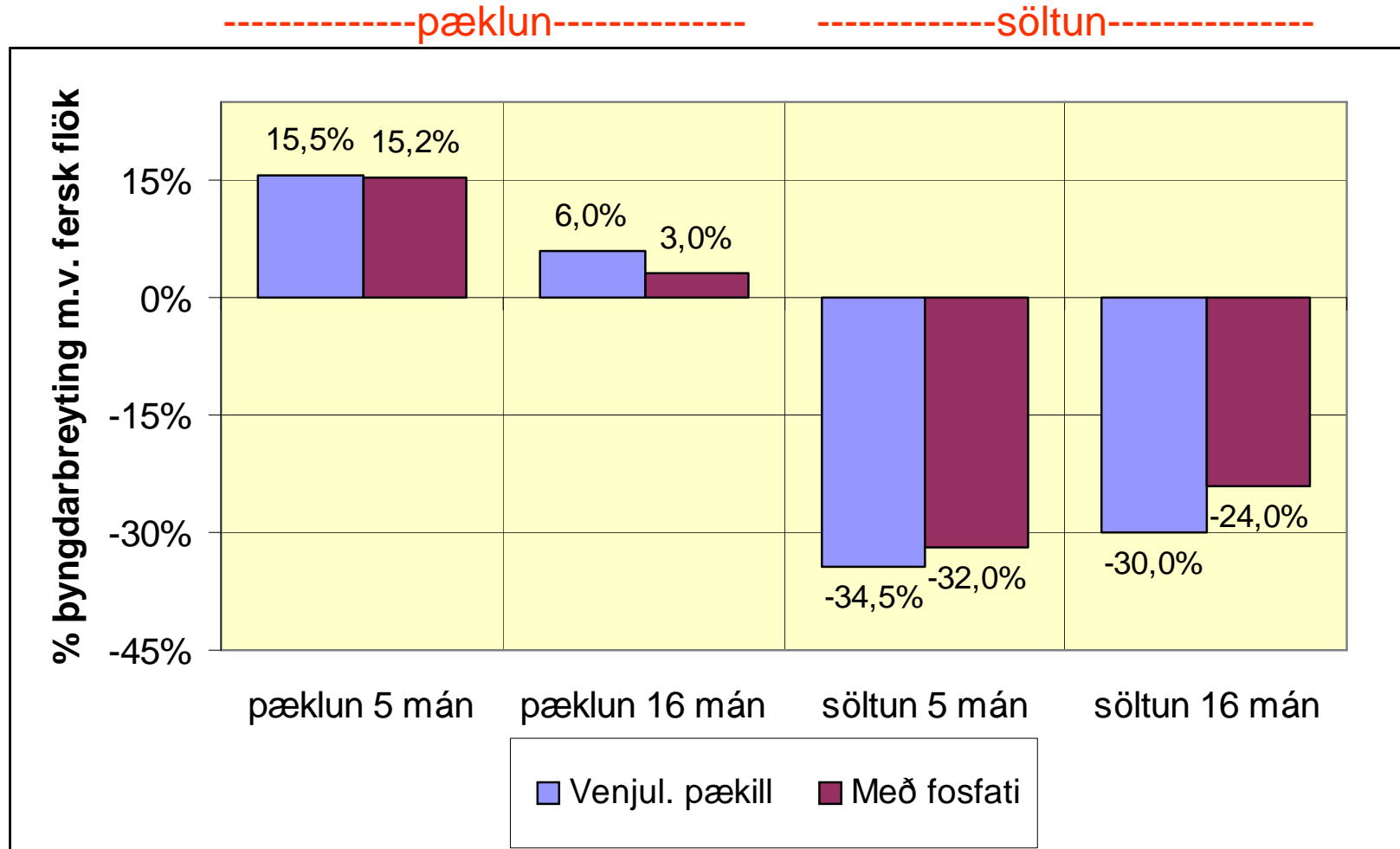

Þyngdarbreyting í verkun

Mismunur á þyngd ferskflaka og saltfiskflaka

Þyngdarbreytingar í verkunarferli

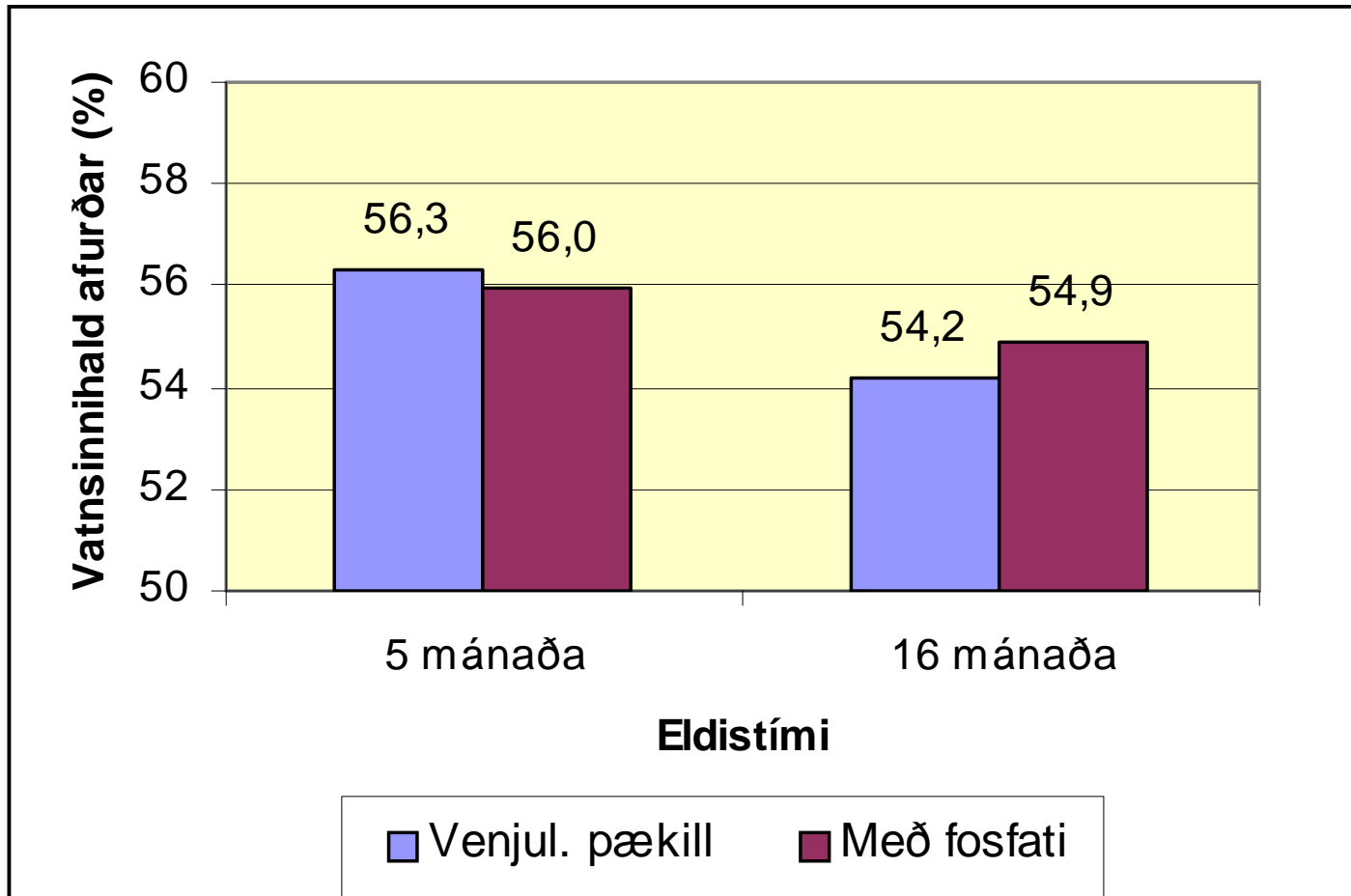

Verkunarnýting- samantekið

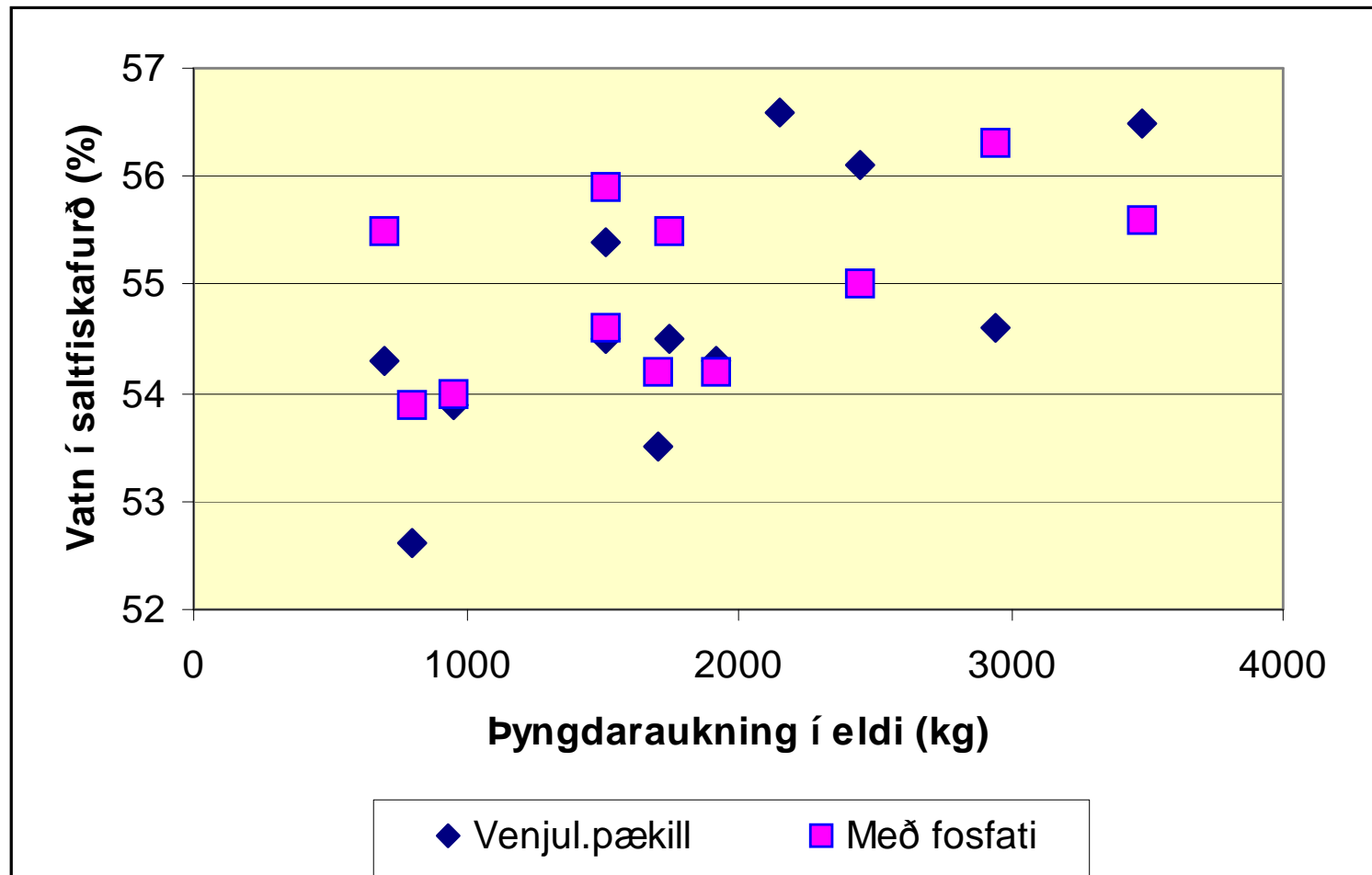
- “Hraðvaxta fiskur” hefur **4,4%** hærri verkunarnýtingu m.v. ferskflakapýngd
- Fosfatefnið “Carnal” bætir verkunar-
nýtingum **3,0%** m.v. ferskflakapýngd

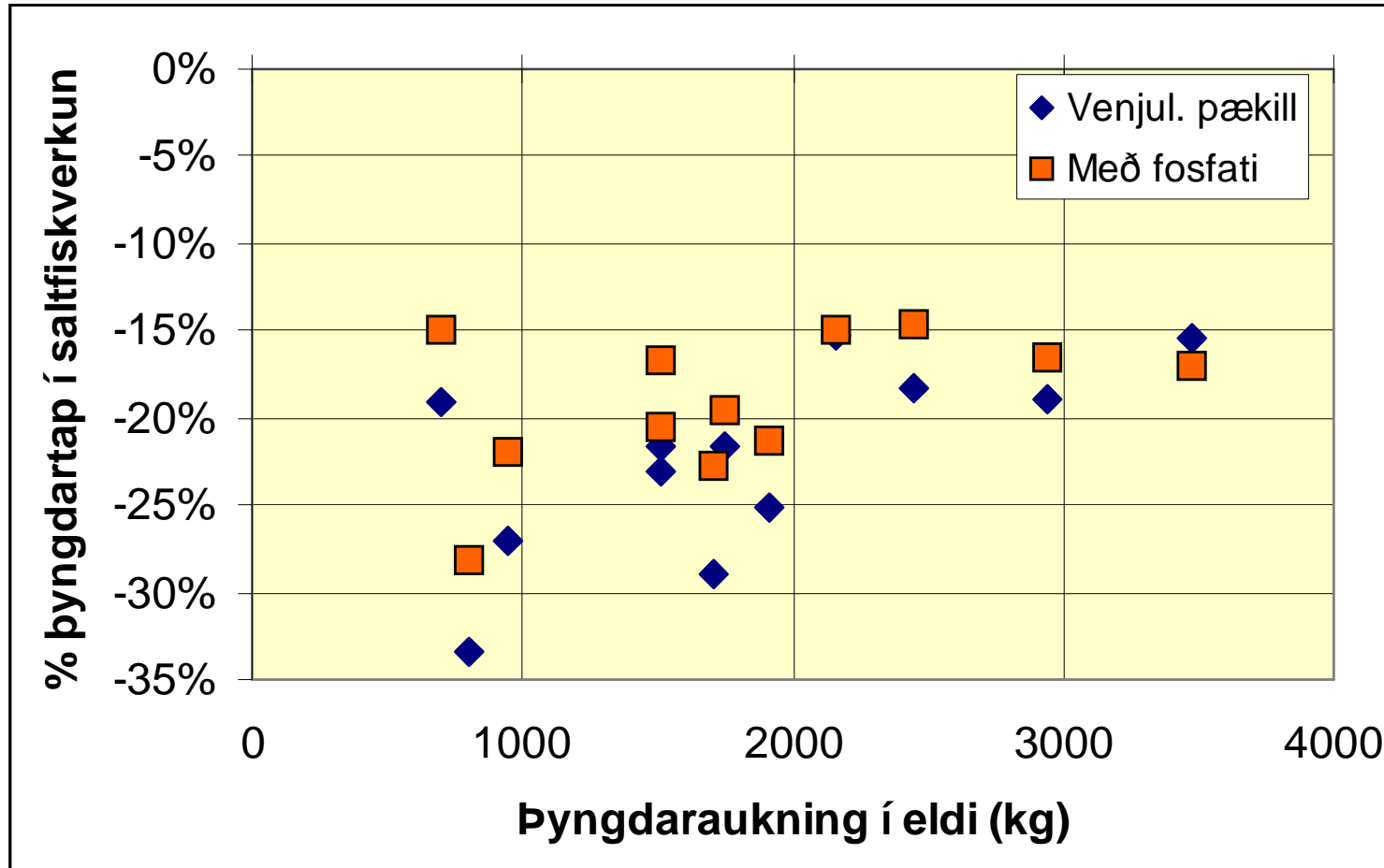
Vatnsinnihald saltfiskflaka

Vöxtur og vatnsinnihald

Vöxtur og verkunarnýting

Samantekið í heild

- “Hraðvaxta þorskur” hefur um helmingi lægra hlutfall í besta gæðaflokk
- “Hraðvaxta þorskur” hefur um 4,4% hærri verkunarnýtingu en “hægvaxta þorskur”
- Fosfatefni bætir gæðaflokkun og verkunarnýtingu umtalsvert hjá bæði hægvaxta og hraðvaxta þorski

- Verkefnið er hluti af samstarfsverkefni sem ber heitið “Framtíðarþorskur” og verkefnisstjóri þess er Soffía Vala Tryggvadóttir hjá RF
- Þakkir eru til RF sem annaðist efnagreiningar á vatni og fosfór

Takk

